

Capítol I

Un cotxe de policia recorre la nit de la ciutat.

Condueix l'agent Wendy Aguilar, placa 20957, i al seu costat va l'agent Roger Dueso, placa 19637.

La ronda durarà fins a les sis del matí.

És diumenge, 20 de desembre, i, per trencar el gel, ell engega la conversa inevitable:

–Què faràs, aquest Nadal?

Lacònica:

–A casa, amb els pares.

–No tens guàrdia?

Ja ho sap ell, que no té guàrdia. Tots dos estan acabant la setmana del torn de nit i, per tant, demà comença una setmana lliure. És parlar per no callar. De fet, el que vol preguntar el Roger és «Per què no celebrem el Nadal plegats?».

–No –es limita a dir ella.

El Roger intueix que, si continua insistint, la Wendy li acabarà fotent un moc, i passa a comentar que el sergent Grau parla de manera profusa, confusa i difusa i gairebé no se l'entén. I que diuen que va de bòlit amb les jovenetes, i el Roger mira la Wendy

de cua d'ull com si sospités que el sergent l'ha perseguit més d'un cop i no s'atrevis a preguntar-li-ho.

–El que em sorprèn del sergent Grau –diu la Wendy com si res, molt atenta a la conducció– és que no sigui partidari de la rotació de patrulles.

El Roger, en canvi, ho aprova:

–Creu que, si una parella s'avé, val la pena aprofitar-ho i no ficar-se en experiments.

–En gairebé tots els altres districtes, fas cada torn amb un company diferent, i així aprens trucs nous, descobreixes altres punts de vista, varies una mica...

–Estàs dient que no t'agrada fer els torns amb mi? –replica el Roger inquiet, una mica queixós.

La Wendy s'adona que, si continuen per aquest camí, el seu company acabarà muntant-li un número, de manera que calla i arrufa les celles com si de sobte el trànsit absorbís tota la seva atenció i la distraqués del que estaven dient.

Fa tres o quatre dies que un fred extrem i inusual ha caigut sobre la ciutat, després d'una tardor anormalment càlida, i el vehicle sembla surar en una foscor gèlida i solitària.

Comencen fent el que anomenen la *ruta dels okupes*, vigilant cases buides o abandonades, susceptibles de ser envaïdes per alternatius, voltants de la Clínica Teknon i cap a Balmes, avinguda del Tibidabo i, vorejant la ronda de Dalt, entren en una zona despoblada

i muntanyosa, al límit de la ciutat, per on una sèrie de cases unifamiliars, noves de trinca, algunes encara en construcció, s'enfilen cap al turó de Bellesguard. Deixen l'asfalt i, per un camí polsegós, entre arbres i matolls, arriben fins a una vella mansió modernista en ruïnes des que es va incendiar, que es deia Can Jòlit i que entre ells anomenen, per entendre's, la Casa del Més Enllà. La Wendy sempre tem que el Roger aprofiti el recorregut per aquesta zona aïllada i solitària per posar-se romàntic, perquè aleshores resulta força patètic. Per sort, de seguida prenen un revolt ample en U i tornen cap a l'amàs d'edificis que componen la ciutat. Voregen un dels impressionants col·legis de prestigi mundial, naturalment privats i d'estil modernista, que caracteritzen el barri; passen entre antigues cases unifamiliars de dos o tres pisos on centellegen llumenetes que preparen l'esperit per al Nadal, i baixen cap a la falsa modèstia de l'antic poble de Sarrià, que sap viure ric, assossegat i discret. L'ostentació de les grans mansions queda per a d'altres racons del districte, que ja visitaran més endavant, si de cas.

Tot i que aquest és el barri alt, selecte, net i elegant, els patrullers saben que no s'ha d'abaixar la guàrdia. L'últim informe que va llegir la Wendy començava dient que «la delinqüència, com qualsevol negoci, busca el màxim de benefici amb el mínim de risc i això s'aconsegueix, sobretot, en les zones més

privilegiades de la ciutat». S'obtindrà un botí més substanciosos entrant en una vivenda d'aquestes que en un pis de classe mitjana de l'Eixample.

Com per recompensar la seva atenció, a les 22:32, a la cantonada d'Escoles Pies i Tres Torres, se'ls ofereix el primer incident de la nit. Un Volvo S40 aparcat amb dues rodes sobre el pas de vianants. El Roger surt al fred exterior per comprovar que el vidre de la finestreta del conductor està esmicolat en milions de bocins com diamants que cobreixen els seients del davant del vehicle. La guantera és oberta i la documentació es veu escampada de qualsevol manera pertot arreu, d'on es pot deduir que l'han saquejat.

Notifiquen la incidència per l'emissora i demanen les dades del propietari del Volvo. Resulta que viu allà mateix, i vint minuts després baixa tot esverat i es posa fet una fúria en veure el que li ha passat al seu cotxe estimat, i en constatar que li han robat el navegador GPS.

La paga amb els dos agents. On era la policia mentre li robaven el cotxe i li fotien el TomTom? Gratant-se la panxa? Per això pagava ell els seus impostos? Perquè la policia mirés cap a una altra banda mentre uns delinqüents li destrossaven l'automòbil? Amb ànsies de venjador implacable, pren nota dels números de placa que exhibeixen al pit i els promet que aixecarà una queixa molt enèrgica i que mourà

totes les seves influències, que són moltíssimes, per assegurar-se que els caigui la sanció més aclaparadora de la seva carrera. El Roger i la Wendy fan la seva feina com si fossin immunes a les queixes, els renecs i els vituperis. Fa fred i tenen pressa per tornar a la calefacció de l'interior del cotxe i a la rutina del patrullatge. Esperen, pacients, que l'home torni a casa per agafar les claus del Volvo i baixi de nou, més contingut i civilitzat, i l'escorten fins a la comissaria (ara anomenada ABP, Àrea Bàsica Policial) on posarà la denúncia i on la grua del taller haurà d'anar a recollir l'auto malmès.

S'acomiaden tocant-se la gorra amb la punta dels dits i l'home damnificat gruny alguna incoherència mentre defuig els seus esguards, com si se sentís una mica culpable. Probablement, perdrà el paper on ha apuntat els números dels agents i no aixecarà cap queixa demolidora.

A les 23:56, la Wendy i el Roger tornen a recórrer carrers buscant problemes.

El Roger comenta que no pot suportar aquesta mena de gent que tracta malament els policies amb l'excusa que els paguen amb els seus impostos. Suposa que també deuen tractar així el cambrer que els serveix l'esmorzar cada matí, o el conductor d'autobús que els condueix d'una banda a l'altra. La Wendy li fa notar que el policia i el ciutadà acostumen a

trobar-se en circumstàncies extremes, violentes i desagradables, de molt estrès, i això influeix molt en el comportament de les persones. El Roger afirma que no pot suportar la gent que, sotmesa a estrès, descarrega la seva contrarietat de manera indiscriminada contra el primer que troba.

Capítol II

A les 00:17, els surt al pas un nou problema.

Una parella que tomba la cantonada de Laforja i Amigó.

Així que els veuen, ella fa un xiscle i corre cap al cotxe de la policia.

De quaranta i pocs, guapots, ben vestits. Ell amb un abric negre, llarg, per dessota dels genolls, amb una bufanda grana creuada sota una mandíbula enèrgica. Pantalons amb ratlla i sabates refulgents de tan netes. Ella, amb un abric curt per dessota del qual surt una faldilla negra i unes cames molt boniques embolicades en mitges negres i botes de mitja canya. Ell porta ulleres de pasta i somriu com qui demana moderació. Ella va plorant molt agitada, frenètica, esverada, i es precipita a reclamar ajut amb les mans estirades cap endavant, «Policia, socors, ajudeu-me!». Una reacció tan automàtica i impetuosa que, per un moment, ha semblat que es volia llançar sota les rodes. La Wendy clava el fre, la dona estampa les mans enguantades sobre el capó i la seva expressió desesperada sacseja la patrulla, que immediatament

es projecta fora del cotxe disposada al que sigui. El Roger s'encarregarà de mantenir a distància el presumpte agressor, tot i que aquest es manté tranquil i distant, mirant-se els esdeveniments de lluny i amb suficiència.

–No puc més –xiscla ella, histèrica–. Em vol matar i ho farà!

–Diguin que no –murmura ell sense cap interès per superar els crits femenins.

–Tranquil·la, tranquil·la –diu la Wendy.

No hi ha manera que es tranquil·litzi.

–Em vol matar! –Vol abraçar la Wendy, que pugna per mantenir-la a prudent distància.– M'està amenaçant des que hem sortit de casa del meu germà. Quan arribem a casa, em matarà! Hem estat sopant allà i ha fet l'hipòcrita tota l'estona però, així que hem sortit, ha començat a mortificar-me, a mortificar-me! Sempre m'està mortificant i em matarà!

–No és veritat –diu ell amb fredor absoluta–. No li he fet res.

–Diu que em matarà!

–No l'he tocat.

–Em permet el deneí, sisplau? –demana el Roger. I es dirigeix a la Wendy:– Identifica-la a ella i demana un altre roda. –Pensa que la seva ordre no es pot confondre amb una manifestació masclista: és lògic

que la Wendy s'encarregui de fer tot allò perquè ell no es pot distreure de mantenir a ratlla l'agressor.— Ens hauran d'acompanyar a comissaria.

L'home lliura dòcilment el document d'identitat. Es diu Manel Zambrano Escuer, té 42 anys i viu molt a prop, al carrer de Johann Sebastian Bach.

—Cal que els acompanyem? Ja veuen que no passa res. És ella, que està malalta. Està boja. Ha begut. Preguntin als seus amics, a la seva família, no està bé del cap. Truquin al seu germà. Hem estat sopant a casa d'ell, que viu aquí a prop...

La Wendy parla pel portàtil.

—Gaudí 510. Tenim un incident de parella a La-forja i Amigó. Envieu un roda. —Dels vehicles de patrulla, els mossos d'esquadra en diuen rodes.

La dona és la Isabel Portolés Sil, en té 45 i viu al mateix domicili.

—No estic malalta! —crida, molt passada de voltes—. No estic boja! Ell em vol tornar boja! M'està fent llum de gas! Em vol matar i, quan em mati, farà veure que és un accident, un suïcidi!

Amb la mirada blava, rere les ulleres, Manel Zambrano Escuer tracta de comunicar al Roger que la dona està delirant, que no s'ha de fer cas del que diu.

—Sisplau, sisplau, no puc més —va dient la Isabel Portolés.

–Ara, anem a comissaria –li anuncia la Wendy, molt serena –i allà ho aclarirem tot. Allà posarà la denúncia.

–M’amenança des que ens vam casar –diu la dona, en veu baixa, com si no volgués que la sentissin els homes–. Ens vam casar aquest estiu i què és el primer que va fer? Va anar a la taula del meu pare i li va etzibar, amb aquest somriure cínic que té, que és un somriure molt cínic, li va dir: «Tot el que li ha passat a la seva filla és culpa teva, que no l’has sabut educar, ni defensar, ni protegir, ni respectar. Ara, jo agafo el relleu, ara m’encarregaré jo que no li torni a passar res, i tu val més que et quedis a caseta i no emprenyis».

El Roger i la Wendy es miren.

–I què li havia passat, a vostè?

–Vaig estar casada amb un maltractador –confessa la Isabel, avergonyida–. Un malparit que em pegava, que em va enviar a l’hospital un parell de vegades. Una vegada, em va trencar el braç. El meu pare em va voler defensar. Vaig ser jo qui em resistia...

Arriba el cotxe 302 i en baixen aquells dos agents que la Wendy sempre anomena Paticot i Mandinga. S’acosten amb moviments que semblen assajats i sincronitzats, una mica robòtics.

–Hauré d’emmanillar-lo –diu el Roger al Manel Zambrano–. Queda detingut.

El somriure de suficiència es transforma en una ganyota i, en aquest moment, la Wendy s'adona que la mirada d'aquells ulls grans, blaus, bonics, emmarcats per les ulleres, està carregada de maldat i d'odi. És la mirada del mal d'ull, la que va crear la llegenda dels poders malèfics de les bruixes. En aquest moment, mentre el policia li cenneix les manilles als canells, el Manel Zambrano odia el Roger tant com a la seva dona i, amb les pupil·les enceses, li està prometent una mort lenta i terrible. No es resisteix, però. Es deixa conduir cap al roda del Paticot i el Mandinga sense revoltar-se ni aixecar la veu, però tanta passivitat resulta més angoixant que una maledicció diabòlica.

—Anem a l'ABP i allà aclarirem les coses —diu la Wendy a la Isabel Portolés mentre la condueix cap al seu cotxe.

—On diu que anem?

—A l'ABP. La comissaria. Àrea Bàsica Policial. Ara es diu així.

De seguida, el 302 surt amb direcció a la base de les Corts, on l'anomenat Zambrano passarà la nit a la garjola. La Wendy i el Roger porten la Isabel Portolés a l'ABP d'Iradier. Sense sirenes ni lluminària. No calen. Els carrers estan poc transitats en aquestes hores.

No hi ha cap policia que s'atreveixi a ignorar una denúncia d'agressió masculista, exposant-se que l'endemà la dona aparegui morta. A tot Espanya ja

hi ha hagut més de cinquanta dones assassinades per les seves parelles al llarg de l'any 2009, que vol dir una per setmana. Només a Catalunya, deu assassinats i tretze mil casos de violència en l'àmbit de la parella, que vol dir tretze mil víctimes. Al codi penal, ja no hi ha res relacionat amb aquest tema que sigui considerat falta: tot és delictes. La societat està molt alarmada.

–O sigui, que ja has estat casada amb un maltractador –comenta la Wendy al volant, mirant la Isabel a través del retrovisor–. I ara n'has trobat un altre.

–Sóc una burra –s mica la dona mentre s'eixuga els ulls amb compte de no escampar el rímel i vol allunyar-se d'allà mirant per la finestra.

–Et deuen agradar els homes forts, valents i protectors, oi?

La Isabel se sent acusada i es defensa amb l'atac:

–I a tu com t'agraden? Febles, covards i passotes?

–No, no –somriu la Wendy, còmplice. I continua:– una mica trapelles, enigmàtics... Gelosos, perquè si són gelosos sembla que t'estimen més, no trobes?

Es contemplen a través del mirall. La Isabel troba una mirada neta i sincera que la convida a la confiança. Després d'un silenci, accedeix:

–Sí, el Manel és així. I l'Adolf, el meu primer marit, també ho era.

–T’ enlluerna que sàpiguen més que tu, que et donin lliçons...

–És que jo no tinc gaires estudis, i tant el Manel com l’Adolf han anat a la universitat...

–...Els admires i et sents una mica intimidada quan els contemples allà, tan fantàstics i tu tan poqueta cosa, oi?

La Isabel Portolés es rendeix. Assenteix, vençuda, sospira i torna a mirar per la finestra.

–Sóc una burra.

–No ets una burra. El que passa és que ens han educat així. I després passa el que passa. Et sembla que són més que tu i ells s’acaben creient que són més que tu. Els dones el que demanen i més, i ells acaben creient que s’ho mereixen i que tenen dret a demanar-te més i més a canvi de res. A nosaltres ens preparen per ser donetes i a ells per ser milhomes. I això ha de canviar.

–Suposo que us deveu trobar molts casos com el meu, oi?

–Ens has d’ajudar a fer que canviï. Aprèn de l’experiència. Valora’t i busca’t un home que et valori.

–Tots els homes són iguals.

–No! –exclama la Wendy amb un somriure encoratjador–. Oi que no tots els homes sou iguals, Roger?

El Roger es posa vermell i es vol fondre, com si se sentís culpable de ser home. No sap què dir, i no cal que digui res perquè la Isabel Portolés emprèn un soliloqui amb els ulls clavats en l'exterior.

—Jo sortia de la meva separació de l'Adolf i el Manel em va ajudar molt. Ens coneixíem del Club de Caçadors, on l'Adolf sempre em portava. És un ambient d'homes i jo sempre em trobava desplaçada i només el Manel em feia cas i em tractava amb delicadesa. Sí, quan el vaig conèixer era molt delicat, molt atent, molt complaent amb mi. I és molt llest i sap moltes coses i sempre l'encerta donant consells. S'enfadava molt amb el que m'havia fet l'Adolf i deia que ell, de bona gana, els mataria tots, aquesta mena d'homes. I deia que em protegiria, sí, i que fins aquell moment, ningú m'havia sabut protegir, ni tan sols el meu pare. I el dia de la boda li va dir allò, davant de tothom, i que era un merda i un cagat i que valia més que s'esborrés de la meva vida perquè a partir d'aquell moment només m'havia de protegir ell. I encara no havia passat un mes, encara no havíem tornat del viatge de noces, que ja m'estava dient que, si algú m'havia maltractat algun cop, era perquè m'agradava... —S'empassa moltes de les coses que li vénen al cap, no ho vol dir tot, li fa vergonya, però no ho pot evitar. Se li escanya la veu, que surt com un xiuxiueig:— Em tanca a l'armari que tenim sota

l'escala del dúplex. Em lliga al llit. M'amença amb l'escopeta. Ara, des de fa un parell de mesos, li ha agafat la mania que jo vull tornar amb el meu marit. Diu que l'Adolf ens espia, que ronda pel nostre barri, que espera que ell se'n vagi a treballar per visitar-me. Un dia, va trobar una foto de l'Adolf entre els meus papers... I me la va fer menjar!

»I fa dues setmanes, en un dinar amb els meus germans, se'm va acudir explicar com anava tot entre nosaltres. Bé, només una mica, ho vaig dir com de broma, com si exagerés, com dient «Ai, que n'ets de dolentet, m'hauries de tractar millor, és que aquest marit meu és un desastre»... Havia d'explicar-ho! No puc més! I ell reia, com sempre, com si cadascuna de les meves paraules fos una ximpleria que ningú hagués de tenir en compte. I vaig dir que, si no em tractava millor, me n'aniria de casa i no em tornaria a veure mai més. I el meu germà li va dir «Vés amb compte que, si ho diu, ho farà, que una vegada ja va desaparèixer i van trigar molt a trobar-la». I des d'aleshores no em deixa viure. Diu «Ara ja et puc assassinar, ara ja puc cometre el crim perfecte». Diu que, quan em mati, farà desaparèixer el meu cos i dirà a la meva família que he complert la meva amenaça i me n'he anat. I tothom s'ho creurà. Ningú no em buscarà. Des d'aquell dia, em mortifica explicant-me amb tot

detall com em matarà, i com m'esquarterarà, i com farà desaparèixer el meu cos... No puc més!

Arriben a l'ABP. El Roger i la Wendy acompanyen la Isabel Portolés cap a les oficines de dalt.

–Però no sé si vull posar denúncia –diu de sobte, la dona–. No tinc proves de res del que estic dient...

–Nosaltres posarem la denúncia, d'ofici –li diu la Wendy–. Amb tot el que m'ha explicat, i sabent que tenen una escopeta a casa, hi ha motius més que sobrats. És la nostra obligació.

Els ulls de la Isabel s'esbatenen en una protesta muda: «No, sisplau, ni de broma...!».

–Però el Manel s'enfadarà i la pagarà amb mi.

–No s'amoïni. El jutge establirà una ordre d'allunyament, segur. I, si necessita protecció, la tindrà.

La Isabel voldria resistir-se més, però no ho fa, perquè ja fa temps que va perdre les forces per a lluitar.

De seguida surt a atendre'ls l'Hermínia Frutos, l'Hermi, la noia del Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) especialitzada en temes de violència masclista. A partir d'aquest moment, ella s'encarregarà de tot.

La Wendy prem lleugerament l'espatlla de la Isabel per transmetre-li la seva simpatia i suport, i li diu:

–La deixo en bones mans.

La Isabel la mira i la policia s'adona per primer cop que és una dona molt bonica i que encara podria ser-ho més si el patiment no li hagués fet tan fondes

les arrugues i hagués buidat els ulls grans, negres i profunds de tota la il·lusió. Voldria fer-li una carícia, potser una abraçada i un petó, però és agent de policia i s'ha de reprimir.

Va a redactar l'atestat que anirà a parar a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC) i, a les 02:45, ja recupera la rutina amb el Roger, recurrent carrers solitaris i foscos, escodrintyant les voreres des de l'interior del Seat Altea marcat amb el número 307.

A les 03:00 es planten davant de la porta d'una discoteca de moda perquè els veïns s'han queixat de l'enrenou que es produeix en aquestes hores al carrer. Aquest serà el seu punt estàtic fins a les 04.00, hora en què no s'ha produït cap aldarull. Ni tan sols han baixat del cotxe. Potser amb la seva presència ja n'hi ha hagut prou per a reprimir els esvalotadors. Potser és que els veïns exageren. Potser és que aquesta nit tan freda congela l'adrenalina a les venes i amanseix les feres. Nit tranquil·la. Els delinqüents s'han estimat més quedar-se a casa.

A les 04:37, la base els comunica que s'ha disparat una alarma en un establiment de la Via Augusta. Possible robatori. Quan hi arriben, amb sirena i llums, resulta que no calia córrer. A la persiana abaixada no hi ha senyals de violència. No s'hi veu res sospitos. Avisen la central d'alarmes que no passa res, que tranquil·litzi el propietari de l'establiment. Ells es

queden fins que algú es presenta per aturar els xiulets escandalosos i l'amo comprova que ningú ha tractat d'entrar a la botiga ni per la part del darrere, ni obrint un túnel des de les clavegueres. No era probable que ningú s'hagués buscat tantes molèsties per entrar de nit en una agència de viatges.

Rutina.